

BOSHLANG'ICH TA'LIM 4-SINFLARDA FE'L SO'Z TURKUMINI O'RGATISHDA TA'LIMY O'YINLARDAN FOYDALANISH

Urazova Guli

*Urganch Davlat Universiteti Pedagogika fakulteti
"Boshlang'ich ta'lim" yo'nalishi 3-kurs talabasi*

Annotatsiya: *Boshlang'ich ta'lim doirasida o'rganish uchun o'yinlardan foydalanish o'z foydasiga ega bo'lishi mumkin. O'yinlar yosh talabalarning qiziqishlarini oshiradi va o'rganish jarayonini ko'ngillantiradi. Bu esa ularning fe'l so'z turkumini o'rganishda ulkan yordam bo'ladi.*

Kalit so'zlar; *Fe'l so'z turkumi , krossvordlar , rivojlanish, fonetik tuzish, so'zlar savdosi;*

Boshlang'ich ta'lim 4-sinflarda fe'l so'z turkumini o'rgatishda ta'limiy o'yinlardan foydalanish juda samarali bo'lishi mumkin. Bu o'yinlar o'quvchilarning ehtiyojlariga mos ravishda engal o'chirish, ularning qiziqishlarini qo'llab-quvvatlash va o'rganishni o'z ichiga olgan joyli va qiziqarli qilishadi.

Quyidagi o'yinlardan bir necha misollar keltirilgan, ularni sinflaringizda ishlatishingiz mumkin:

1. Domino: Siz o'yin qog'ozlaridan yoki plastmassadan tayyorlangan domino tomonlari yordamida fe'l so'zlarni yaratasisiz. Har bir domino tomonida fe'lning bir qismi yozilgan bo'lsa, talaba o'sha fe'lning qolgan qismini yozib chiqaradi. Bu o'yin bilan talabalarning so'zlarni qurish va o'rganish jarayonida ehtiyotkorlik bilan ishlashlari uchun jiddiy ko'nikmalar yaratishlari mumkin.

2. Xo'sh madaniyat: Bu o'yin o'zgartiruvchan so'zlar orqali o'tishga asoslangan. Siz o'yinda talabalarga birinchi qismda berilgan so'zni o'zgartirish va yangi so'zlarni yaratish uchun harflarni almashtirishlari kerak bo'ladi. Bu o'yin talabalarning fe'l so'zlarni o'rganish, so'zlarni yaratish va imlo jarayonini rivojlantirishda yordam beradi.

3. Lotereya: O'rganishni ko'ngillantirish uchun so'zlar lotereyasidan foydalanish mumkin. Siz o'yin orqali talabalarga bir qancha fe'l so'zlarni yaratishni va qog'oz to'plamini bilan so'zlar bilan birlashtirishni ta'lim etasisiz. Talabalar o'yin qaydalariga asoslangan holda so'zlarni o'rganish va yodlashadi.

4. Krossvordlar: Krossvordlar fe'l so'zlarni o'rganish uchun samarali o'yinlardan biridir. Siz o'yin orqali talabalarga fe'lning to'liq versiyasini topish va kiritishlari kerak bo'ladi. Krossvordlar o'qituvchilar tomonidan o'rgatilgan so'zlar, ularning ma'nolari va kalit so'zlar bilan ishlashni o'rganishda yordam beradi.

5. Fe'lning kartalari: Siz har bir kartada fe'lning bir qismi yozilgan bo'lsa, talaba o'sha fe'lning qolgan qismini yozib chiqaradi. Kartalar orqali talabalar o'rganish uchun so'zlar yarata oladilar va ularning ma'nolarini tushuntirishadi.

6."So'z harf tutishi": Bu o'yin harflarni kelgusi fe'l so'zi yasash uchun doimiy ravishda ishlatishga asoslangan. O'quvchilar harf yoki harflar kombinatsiyalarini qo'llab-quvvatlash orqali so'zni tamomlaydilar.

7."So'z bo'lgan gaplar": Bu o'yinda o'quvchilar uchta yoki undan ortiq so'z bo'lgan gaplarni tuzishlari kerak. Ular o'quvchilarning so'z tuzish, qo'llab-quvvatlash va lug'atdan foydalanishni o'rganishiga yordam beradi.

8."Kelgan harfni toping": Bu o'yinda o'qituvchi bir nechta fe'lli so'zning harflarini kesishga chiqaradi va o'quvchilar bu harflarni jamlab to'plagan so'zlarni topishlari kerak. Bu o'yin o'quvchilarning fonetika bilan ishlashni oshirishda yordam beradi.

9."Fonetik tuzish": Bu o'yinda o'quvchilar so'zni chiqarish uchun to'plangan harflarni bir-biriga mos ravishda tashlashlari kerak. Bu o'yin o'quvchilarning fonetika, ovozlar va tovushlar bilan ishlashini oshirishda yordam beradi.

10."So'zlar savdosi": Bu o'yinda o'quvchilar berilgan so'zlardan iborat savdoda har bir so'zning to'g'ri yoki noto'g'ri bo'lganligini aniqlashlari kerak. Bu o'yin o'quvchilarning lug'at bilan ishlash va so'zlar bilan tushunishini oshirishda yordam beradi.

Bu o'yinlar orqali o'quvchilarga fe'l so'z turkumini o'rganishda qiziqish bo'ladi. Ularning ishtirokchilarning faolligini va hamkorlikni rag'batlantirish uchun keng qo'llanilishi mumkin. O'yinlarni o'quvchilarning ba'zi sinflaridagi tug'ilganliklar, ularning o'zaro hamkorlik va hamkorlikni rivojlantirish bilan bog'liq bo'lishi mumkin.

Bu o'yinlar o'quvchilarning qiziqishlarini oshirish va fe'l so'zlarni o'rganishni ko'ngillantirish uchun samarali usullardir. Shuningdek, interaktiv darslar o'tkazish, guruh ishlarini tashkil qilish va o'zaro muloqotni oshirish ham talabalarning o'rganish jarayonlarini kuchaytiradi. O'yinlar bu qanday darslar bilan birgalikda ishlatilishi mumkinligini o'rganish uchun o'qituvchingiz bilan hamkorlik qilish tavsiya etaman.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Дилова Н.Г. (2021). Педагогик ҳамкорлик жараёнининг мазмуни ва уни ташкил этиш тамойиллари. Science and Education. Vol. 2, Issue 10, 547-557 бетлар.

2. Расулова З. (2021). Педагогик дастурий воситалардан фойдаланиб бўлажак технология фани ўқитувчиларининг касбий маҳоратини ошириш йўллари. Science and Education. Vol. 2, Issue 10, 416-426 бетлар.

3. Dilova N.G. (2021). O'quvchilarning shaxsiy sifatlari - pedagogik hamkorlikning dastlabki tamoyili. Science and Education. Vol. 2, Issue 10, 558-566 betlar.

4. Расулова З.Д. (2021). Талабаларнинг креативлигини ривожлантиришда масофавий таълимнинг ўрни. Science and Education. Vol. 2, Issue 10, 439-448 бетлар

5. Dilova N.G. (2021). O'qituvchi-o'quvchi hamkorligini vujudga keltirishning pedagogik ahamiyati. Science and Education. Vol. 2, Issue 10, 567-576 betlar.